

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การนำนโยบายการถ่ายโอนภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ไปปฏิบัติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลสำเร็จของการนำนโยบายการถ่ายโอนภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ไปปฏิบัติ และ 2) ศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาในการนำนโยบายการถ่ายโอนภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ไปปฏิบัติ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาของการนำนโยบายไปปฏิบัติ และประเด็นการถ่ายโอนภารกิจตามมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ในการวิจัยคือ พนักงานและผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 5 แห่ง และข้าราชการในสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายโอนภารกิจ โดยใช้การวิจัยเชิงผสม (Mixed Methods Research) โดยนำการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มาใช้ในการวิจัยร่วมกัน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลตามวัตถุประสงค์ในการศึกษาได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ

1.1 ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 75.00 มีช่วงอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 51.79 มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 78.57 มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 57.1 และอยู่ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ไซราช คิดเป็นร้อยละ 21.43 โดยมีตำแหน่งพนักงาน (ข้าราชการ) คิดเป็นร้อยละ 48.2

1.2 ปัจจัยในการปฏิบัติงานที่มีปัญหาต่อการนำนโยบายการถ่ายโอนภารกิจ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีด้านการควบคุม มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านความสนับสนุนและความผูกพันขององค์กรหรือบุคคลสำคัญ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อยู่ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาารายข้อพบว่า เรื่อง อบต.ได้จัดทำมาตรฐานในการทำงานอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด และเรื่องท่านเข้าใจเงื่อนไขที่เกิดขึ้นในการถ่ายโอนภารกิจ อยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ผลสำเร็จของการถ่ายโอนภารกิจ ค่าเฉลี่ยอยู่ระดับปานกลาง โดยด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง และด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดโดยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า เรื่องงานสวัสดิการสังคม ได้แก่ งานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุ การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพคนพิการ และการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับมาก และเรื่องการจัดการพิพาทพิพาทและหोजดหมายเหตุ ได้แก่ การบำรุงรักษาพิพาทพิพาท และหोजดหมายเหตุ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ประกอบด้วย (1) กลุ่มนายก อบต. (2) กลุ่มปลัด อบต. และกลุ่มข้าราชการในสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายโอนภารกิจ

2.2 ปัจจัยในการนำนโยบายการถ่ายโอนภารกิจไปปฏิบัติ

2.2.1 กลุ่มนายก อบต. กล่าวโดยสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านสมรรถนะของ อบต. โดยเฉพาะบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายโอนภารกิจสำคัญที่สุด เพราะการทำงานทุกอย่างคนถือเป็นหัวใจสำคัญของการทำงาน

2.2.2 กลุ่มปลัด อบต. กล่าวโดยสรุปได้ว่า การถ่ายโอนภารกิจของ อบต. จะต้องทำให้ผู้ปฏิบัติของ อบต. เห็นว่านี่คือภารกิจที่ต้องทำเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนในพื้นที่ ซึ่งแนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับความเห็นกลุ่มนายก อบต.

2.2.3 กลุ่มข้าราชการในสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายโอนภารกิจ กล่าวโดยสรุปได้ว่า อบต.ขาดความเป็นมืออาชีพ ดังเห็นได้จากการทำงานโดยไม่อ้างกฎกติกาทำให้เกิดปัญหาตามหลักรวมมากมาย ดังนั้น อบต. จำเป็นต้องมีพี่เลี้ยงเพื่อสอนงานสอนเทคนิคในทุกเรื่อง โดยเฉพาะเรื่องการบริหารเงินให้สามารถใช้จ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายโอนภารกิจถือเป็นปัจจัยสำคัญที่สุด

2.3 ผลสำเร็จของการถ่ายโอนภารกิจ

2.3.1 กลุ่มนายก อบต. กล่าวโดยสรุปได้ว่า การทำงานด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต นั้น เป็นเรื่องใกล้ตัวและผู้ใหญ่ให้ความสำคัญ ดังนั้น ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิตจึงเป็นสิ่งที่ อบต.ทำได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งต่างจากงานด้านศิลปวัฒนธรรม จารีต ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ อบต. มองว่าเป็นเรื่องไกลตัวเกินไป

2.3.2 กลุ่มปลัด อบต. กล่าวโดยสรุปได้ว่า คุณภาพชีวิตเป็นเรื่องใกล้ตัว และมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ในระดับสูง รวมถึง อบต. ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องไป จึงทำให้มีความก้าวหน้ามากกว่าด้านอื่น สำหรับงานด้านศิลปวัฒนธรรม จารีต ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ไม่ใช่ภารกิจโดยตรง จึงไม่ค่อยให้ความสำคัญ

2.3.3 กลุ่มข้าราชการในสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายโอนภารกิจ กล่าวโดยสรุปได้ว่า ในภาพรวมผลสำเร็จของการถ่ายโอนภารกิจไม่เกิน 50% และภารกิจที่ อบต. บ่ายเบี่ยงรับโอนมาโดยตลอด คือ ภารกิจที่ต้องใช้งบประมาณในการซ่อมบำรุงมาก ๆ เช่น ทางหลวง คลองชลประทาน เป็นต้น

สรุปได้ว่า ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องทุกระดับให้ความสนใจจึงทำให้มีความก้าวหน้ามากกว่าด้านอื่น ซึ่งตรงกันข้ามกับด้านศิลปวัฒนธรรม จารีต ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องทุกระดับมองว่าเป็นเรื่องไกลตัวเกินไปจึงไม่ให้ความสำคัญ

3. ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ปัญหาการถ่ายโอนภารกิจ

3.1 กลุ่มนายก อบต. กล่าวว่า คนยังได้รับการศึกษาสูง จะมีโลกทัศน์กว้างขึ้น และต้องเลือกใช้คนให้เหมาะสมกับงาน และสอดคล้องกับบริบทด้วย ดังนั้น จึงเสนอว่า ต้องให้ผู้ปฏิบัติทำความเข้าใจกับเนื้องานเสียก่อน หากยังไม่เข้าใจและทำไม่ได้ก็ต้องหาพี่เลี้ยงมาช่วยสอนงานให้ รวมถึง อบต. ต้องมีการพัฒนาความรู้ให้แก่ผู้ปฏิบัติอย่างต่อเนื่องด้วย

3.2 กลุ่มปลัด อบต. เสนอว่า จะต้องใช้คนที่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้นเป็นคนทำ และ อบต. ต้องสนับสนุนคนที่ต้องใช้งานมีโอกาสดำเนินการที่ศึกษาที่สูงขึ้น

3.3 กลุ่มข้าราชการในสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายโอนภารกิจ เสนอว่า อบต. ต้องเร่งพัฒนาตนเองในการทำงานก่อน แล้วจึงส่งผู้ปฏิบัติที่รับผิดชอบด้านการถ่ายโอนเรียนรู้จากเจ้าของงานเดิมที่จะถ่ายโอนให้ จึงจะทำให้เกิดการเรียนรู้และเกิดความเข้าใจ จนกระทั่งสามารถทำงานได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพในการถ่ายโอนภารกิจ สรุปได้ ดังนี้

- 4.1 อบต. ต้องแสวงหาเครือข่ายหรือแนวร่วมในการทำงาน
- 4.2 มีการจัดประชุม เพื่อให้เกิดความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่
- 4.3 ผู้บริหารระดับนโยบาย ควรกำหนดนโยบายจากข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น
- 4.4 มีการสร้างระบบประเมินผลเพื่อหาทางช่วยเหลือ
- 4.5 จัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นต่อการทำงาน
- 4.6 ปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การทำงานคล่องตัว

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยในการปฏิบัติงานที่มีปัญหาต่อการนำนโยบายการถ่ายโอนภารกิจ พบว่ามีประเด็นน่าสนใจซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาต่อการทำงานได้ในอนาคตต่อไป ดังนี้

1.1 ด้านสมรรถนะ พบว่าเรื่องเจ้าหน้าที่สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยให้การดำเนินงานตามภารกิจที่รับถ่ายโอนมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งชี้ให้เห็นได้ว่า เจ้าหน้าที่ขาดศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยให้การทำงานบรรลุผลสำเร็จ ซึ่งผลวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดของวรเดช จันทรศร (2551) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ปัญหาทางด้านสมรรถนะจะมีเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะถ้าหากผู้ปฏิบัติขาดความรู้หรือความเข้าใจในเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น อนาคตจึงจำเป็นต้องดำเนินการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ในการใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยให้การนำนโยบายการถ่ายโอนภารกิจไปปฏิบัติบรรลุผลสำเร็จได้อย่างมีคุณภาพ และรองรับการทำงานด้านอื่นๆ ในอนาคต

1.2 ด้านการควบคุม พบว่าเรื่องท่านสามารถควบคุมผลงานที่เกิดขึ้นให้เป็นไปตามเป้าหมายได้มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งสามารถชี้ให้เห็นได้ว่า เจ้าหน้าที่ไม่สามารถควบคุมให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ตามตามเงื่อนไขเวลาและคุณภาพในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวรเดช จันทรศร (2551) ที่กล่าวว่า ความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติขึ้นอยู่กับความสามารถในการควบคุม ซึ่งหมายถึง ความสามารถในการวัดความก้าวหน้าหรือผลการปฏิบัติงานของนโยบาย แผนงาน หรือ โครงการ มีผลงานจำนวนมากที่แสดงให้เห็นว่า ปัญหาของการนำนโยบายไปปฏิบัติจะเพิ่มมากขึ้น ถ้าหากผู้รับผิดชอบในนโยบายขาดความสามารถที่จะทำการวัดผลหรือควบคุมผลงานของหน่วยปฏิบัติ ทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของมยุรี อนุมานราชชน (2547) ที่กล่าวว่า หากความสัมพันธ์แบบพึ่งพาระหว่างหน่วยงานอยู่ในระดับต่ำจะทำให้การนำนโยบายไปปฏิบัติมีสัมฤทธิ์ผลระดับสูง ซึ่งการนำนโยบายไปปฏิบัติหากมีหน่วยงานอื่นมาเกี่ยวข้องและมีความสำคัญในการปฏิบัติในระดับสูงจะทำให้การนำนโยบายไปปฏิบัติมีความยุ่งยากสลับซับซ้อน และควบคุมได้ยาก เพราะต้องทำให้หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเห็นพ้องกันและยอมรับตัวนโยบายนั้น ดังนั้น อนาคตจึงจำเป็นต้องกำหนดแนวทางที่เป็นไปได้จริงในการวัดความก้าวหน้าหรือผลการปฏิบัติเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาวิธีการทำงาน เพื่อให้การนำนโยบายการถ่ายโอนภารกิจไปปฏิบัติบรรลุผลสำเร็จได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ด้านความร่วมมือ และการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง พบว่าเรื่องท่านเห็นว่า ภารกิจที่รับถ่ายโอนมาเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ของ อบต.มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งสามารถชี้ให้เห็นได้ว่า เจ้าหน้าที่ไม่เห็นด้วยกับการรับถ่ายโอนภารกิจ ซึ่งอาจเกิดเนื่องจาก (1) บริบทของ อบต.ไม่พร้อมที่จะ

ดำเนินการ เช่น ประชาชนไม่เห็นถึงความสำคัญ ภารกิจไม่สอดคล้องกับนโยบายของผู้บริหาร และ (2) ภารกิจที่กำหนดให้ถ่ายโอนไม่สามารถทำได้ในพื้นที่เนื่องจากขาดแคลนทรัพยากรในการดำเนินการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวรเดช จันทรศร (2551) ที่กล่าวว่า หากสมาชิกในองค์กรหรือหน่วยปฏิบัติไม่เห็นด้วยกับสาระหรือวิธีการปฏิบัติในโครงการหรือนโยบาย จะทำให้การนำนโยบายไปปฏิบัติล้มเหลว โดยยกตัวอย่างงานของ Berman & McLaughlin (1977) ที่พบว่า นโยบายพัฒนาการเรียนการสอนต้องประสบความสำเร็จ เนื่องจากครูผู้ปฏิบัติไม่เห็นด้วยเนื่องจากไม่ได้มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการเรียนการสอนด้วย ซึ่งผลที่ปรากฏก็คือ วิธีการเรียนการสอนแบบใหม่ที่ถูกยึดเย็ดจากผู้บริหารในระดับสูงไม่ได้ถูกนำไปใช้โดยครูผู้ปฏิบัติ

ดังนั้น อนาคตจึงจำเป็นต้องสร้างความร่วมมือจากผู้ปฏิบัติโดยชี้ให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นในการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าว เพื่อลดการต่อต้านที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งจะช่วยให้การนำนโยบายการถ่ายโอนภารกิจไปปฏิบัติบรรลุผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต

1.4 ด้านอำนาจและความสัมพันธ์กับองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง พบว่าเรื่องเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่ถ่ายโอนภารกิจได้ร่วมดำเนินการกับ อบต. ในภารกิจอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งชี้ให้เห็นได้ว่า การร่วมดำเนินการระหว่างหน่วยงานที่ต้องทำงานร่วมกันยังขาดความร่วมมือกันอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจเกิดจากสาเหตุหลายประการ เช่น การขาดความเข้าใจที่ตรงกัน การสูญเสียอำนาจหน้าที่และงบประมาณจากการถ่ายโอนภารกิจ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวรเดช จันทรศร (2551) ที่กล่าวว่า การติดต่อและความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยปฏิบัติ นโยบายจะมีความลำบากหากการทำงานต้องผ่านขั้นตอนที่ยุ่งยากและสลับซับซ้อน หรือมีขั้นตอนที่มากจนเกินจำเป็น ซึ่งทำให้การทำงานขาดความยืดหยุ่น ซึ่งจะทำให้หน่วยปฏิบัติไม่สามารถดำเนินการได้และผลสำเร็จของนโยบายในภาพรวมก็จะเกิดความเสียหาย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับสมบัติ ชำรงชัยวงศ์ (2548) ที่กล่าวว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จจะมีความสัมพันธ์กับจำนวนหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องกัน โดยยังมีจำนวนหน่วยงานมากขึ้นเท่าใดก็จะยิ่งทำให้เกิดความยุ่งยากและซับซ้อนมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติและการบรรลุผลตามที่กำหนดไว้ ดังนั้น อนาคตจึงจำเป็นต้องมีการสร้างปฏิสัมพันธ์อันดีและแสวงหาแนวทางการลดขั้นตอนที่ก่อให้เกิดความยุ่งยากในการทำงาน เพื่อช่วยให้การนำนโยบายการถ่ายโอนภารกิจไปปฏิบัติบรรลุผลสำเร็จตามที่ตั้งไว้

1.5 ด้านความสนับสนุนและความผูกพันขององค์กรหรือบุคคล พบว่าเรื่องท่านเข้าใจเงื่อนไขที่เกิดขึ้นในการถ่ายโอนภารกิจมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งชี้ให้เห็นได้ว่า เจ้าหน้าที่ยังขาดความเข้าใจในเรื่องการถ่ายโอนภารกิจ และส่งผลให้ความก้าวหน้าในแต่ละด้านอยู่ในระดับต่ำมาก เมื่อเทียบกับเงื่อนไขเวลาที่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของมยุรี อนุมานราชชน (2547) ที่ได้กล่าวว่า ความเข้าใจและความเห็นพ้องกันในวัตถุประสงค์ในการทำงานคือสิ่งจำเป็นของ

การนำนโยบายไปปฏิบัติ ดังนั้น อนาคตจึงจำเป็นต้องทำการชี้แจงวัตถุประสงค์ของนโยบายให้ชัดเจน รวมถึงควรกำหนดแนวทางในการวัดผลในการดำเนินการที่ชัดเจน เพื่อช่วยให้ผู้ปฏิบัติเกิดความเข้าใจและเห็นพ้องต้องกัน ซึ่งจะช่วยให้เกิดความสอดคล้องและการสนับสนุนซึ่งกันและกัน เพื่อให้การนำนโยบายการถ่ายโอนภารกิจไปปฏิบัติบรรลุผลสำเร็จได้อย่างมีคุณภาพ

2. ผลสำเร็จของการถ่ายโอนภารกิจ

ผลการวิจัยพบว่า ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิตมีผลสำเร็จของการถ่ายโอนภารกิจมากที่สุด และด้านศิลปวัฒนธรรม จารีต ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นมีผลสำเร็จของการถ่ายโอนภารกิจน้อยที่สุด ผลการวิจัยได้แสดงให้เห็นว่า โดยธรรมชาติของคนที่ย่อมจะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องใกล้ตัวที่ตนเห็นว่าสำคัญก่อน และเมื่อเพียงพอแล้ว จึงค่อยให้ความสำคัญกับเรื่องอื่น ๆ ที่อยู่ในลำดับถัดมา ดังนั้น อนาคตจึงต้องจัดลำดับความสำคัญของงานและทำความเข้าใจกับผู้ปฏิบัติถึงเรื่องที่มีความเร่งด่วนและสำคัญตามลำดับก่อน-หลัง เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายต่อผลประโยชน์ของส่วนรวม และช่วยให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลวิจัยมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของรังสรรค์ อินทจันทร์ (2552) ที่พบว่า การถ่ายโอนภารกิจของ อบต. ในจังหวัดนครปฐม มีความก้าวหน้าด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิตมีอยู่ในระดับสูง และมีด้านศิลปวัฒนธรรม จารีต ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นมีความก้าวหน้าน้อยที่สุดเช่นกัน โดยรังสรรค์ อินทจันทร์ ได้กล่าวโดยสรุปว่า ภาวะผู้นำมีอิทธิพลต่อความก้าวหน้าการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นเพราะในสังคมไทยนั้นผู้บริหารเป็นผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ และหากผู้บริหารเห็นว่าเรื่องใดสำคัญก็จะลงไปเร่งรัดเรื่องนั้น ทั้งในด้านการให้นโยบาย การสนับสนุนการทำงานทุกรูปแบบ รวมถึงการออกกฎระเบียบรองรับการทำงานและการทุ่มเทพยายามลงไปให้ เพื่อช่วยภารกิจนั้นประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนั้นจึงเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้สามารถอธิบายได้ว่า ภาวะผู้นำคือ สิ่งที่ทำให้เกิดนโยบาย รวมถึงช่วยสนับสนุนสิ่งต่าง ๆ ในการทำงานเพื่อทำให้ประสบผลสำเร็จ ดังนั้นแนวทางในการพัฒนาที่สำคัญของอบต. คือ ผู้บริหารจะต้องกำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสม เพื่อจูงใจผู้ปฏิบัติในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพเกิดขึ้นมากที่สุดนั่นเอง

ข้อเสนอแนะ

ผลวิจัยได้นำมาสู่ข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 อนาคตต้องมีการกำหนดกลยุทธ์การขับเคลื่อนนโยบายการถ่ายโอนให้เป็นลำดับขั้นตอนตั้งแต่ต้นจนจบ เพื่อช่วยให้การดำเนินการกิจประสบผลสำเร็จตามลำดับ

1.2 ควรมีการพัฒนาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับ อบต.อย่างสม่ำเสมอทั้งในด้านปัจจัยภายในและภายนอกองค์กร

1.3 รัฐบาลต้องสร้างความต่อเนื่องในการดำเนินภารกิจการถ่ายโอนภารกิจให้เกิดขึ้นด้วยการจัดทำโครงการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจทั้งในฝ่ายของผู้รับโอนผู้ให้โอน และผู้รับผลกระทบให้เข้าใจได้ตรงกัน เพื่อให้เกิดการร่วมมือกันทำงาน

1.4 มีการปรับปรุงกฎหมายให้เกิดความทันสมัยและสอดคล้องกับการทำงาน รวมถึงการกำหนดนโยบายไม่ควรกำหนดเงื่อนไขการทำงานที่รัดตัวผู้ปฏิบัติงานเกินไป เช่น การทำให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด การทำงานโดยไม่จัดสรรทรัพยากรและอำนาจหน้าที่ลงไปให้แต่ต้องทำให้สำเร็จได้ผลตามที่ฝ่ายนโยบายต้องการ เป็นต้น

1.5 มีการสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของท้องถิ่นทุกระดับ เพื่อให้ทรัพยากรบุคคลมีศักยภาพในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะเรื่องการใช้ข้อมูลที่ถูกต้องทันสมัยจะช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 อบต.ต้องสร้างวัฒนธรรมองค์การแบบการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดการยอมรับ การเข้าใจในการทำงานได้ตรงกัน

2.2 ผู้บริหารต้องมีการกำหนดกลยุทธ์ที่ช่วยให้การทำงานมีความยืดหยุ่นตลอดเวลาตามสถานการณ์ รวมถึงต้องสามารถเชื่อมโยง ต่อรอง และจงใจให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายโอน

3. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการศึกษาเรื่องเดียวกันนี้ในมิติอื่น ๆ เช่น การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการถ่ายโอนภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละพื้นที่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการถ่ายโอนภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในมุมมองของส่วนราชการที่เป็นผู้ถ่ายโอน เป็นต้น

3.2 ควรมีการศึกษาเรื่องในทำนองเดียวกันนี้ สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอื่น ๆ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ มาเปรียบเทียบและเสนอแนวคิดในการศึกษาเชิงลึกต่อไป